

Numerul 25. Oradea-mare 22 iunie (4 iulie) 1897. Anul XXXIII.

Ese duminica. Abonament pe an 8 fl., pe $\frac{1}{2}$ de an 4 fl., pe trei luni 2 fl. Pentru România pe an 20 lei.

A m i n t i r e.

De Alfred de Musset.

Șci-am c'o să vĕrs lacrămi, dar socotiam că poate,
Vĕdĕndu-te, o să sufĕr, loc pe vecie sfânt
În care doarme astăzi o dulce amintire,
Scump și uitat mormĕnt.

De ce singurătatea ve 'nspăimântase astfel
Și pentru ce, prieteni, me spriginiți și-acum
Când șciți că obiceiul eră mereu cu mine
Și-mi arătă ăst drum?

Uitați-ve la dealuri, la văile 'nflorite,
La urmele 'n nisipul atins ușor de ea,
La tainica potecă pe unde-odinioară
Cu brațul me 'ncingea.

Uitați-ve la brații ce dealurile 'mbraacă,
Sĕlbaticii prieteni ce-ades m'au mângăiat,
Ei, care cu-a lor murmur seninii timpî din viață
Șoptind mi-au legănat.

Uitați-ve la crângul, în care tinerețea,
Când me zăreșce, cântă ca pasărilor 'n rai.
Frumos pustiu, prin care trecu a mea iubită,
Rĕspunde: m'ășteptai?

Lăsați-le să curgă, căci aste lacrămi, care
Unei rănite inimi puteri i-au refăcut,
Mi-s scumpe! Nu le ștergeți, lăsați pe-a mele pleoape
O umbră din trecut.

Nu viu s'arunc zadarnic păreri de reu, în șoapta
Pădurei, ce-a fost față la fericirea mea.
În tainica-i splendoare, de e pădurea mândră
Și eu sânt tot ca ea.

Să geamă ăi și noapte și să se tânguiască
Acel care se roagă pentru-un amic pierdut;
Aici nu sânt mormĕnte, și flori de cimitiruri
P'aicea n'au crescut.

Vedeți cum urcă luna pe dincolo de arbori?
Privirea ta, regină, îi tremură și-acum;
Dar eși din orizontul întunecat, și luneci
Pe argintatu-ți drum.

Așa cum din pământul de ploaie umed încă
Es, când rĕsari tu, toate parfumurile lui, —
Tot astfel lin și fraged din sufletul meu ese
Est vechiu amor ce-avui.

Ce se făcură-atâtea dureri sorbite 'n viață-mi?
S'a dus, s'a dus departe, tot ce m'a 'mbĕtrănit;
Dar, cum mi-arune privirea pe-această vale-amică,
Me simt re'ntinerit.

O timp atot-puternic! O ani ce treceți iute,
De și tot, și regrete și lacrămi ne luați,
Ve e și voue mită, căci florile pălite,
Trecĕnd nu le călcați.

Fii bine cuvĕntată, cerească mângădere!
N'aș fi cređut vr'odată că poate suferi
Un om de-o așa rană și urma ce rămĕne
Să-i placă-a o simți.

Nu caut vorbe goale, ori gânduri prefăcute, —
Măhnirei tuturoră lințoliu-obiĕnuit, —
În care-și infășoară o dragoste trecută
Acel ce n'au iubit!

De ce-i fi ăis tu, Dante, că chinul cel mai groaznic
E-o amintire dulce într'o cernită ăi?

În ce nenorocire roștiși aceste vorbe,
Cercând a o lovî?

Ce? Nu cumva poți dice că nu mai e lumină,
Sau soarele ai dreptul să-l uiți când s'o 'nnoptă?
Cum? Tu? Tu, mare suflet, trist pentru nemurire,
Tu să fii ȕis așa?

O, nu! me jur pe luna ce fruntea-mi luminează,
Blestemu-acesta nu e blestemu-unei simȕiri.
O amintire, poate e mai adevărată
Ca ori-ce fericiri.

Ce fel? Nenorocitul ce dă peste-o scântee
În spuză unde-i doarme noianul de nevoi,
Când ia acea scântee și țintă o priveșce
Cu ochii amendoi;

Când sufletu-i se 'nneacă în cele vremi perdate,
Când p'astă oglindă spartă visează 'ntr'un suspin,
Vii să-l deștepți, strigându-i: „te 'nșeli! și bucuria-ȕi
Nu e decăt un chin!“?

Atunci, ce-i mintea noastră și cine să mai creadă
În adevăr, când până acum nu s'a găsit
Nici bucurii, nici lacrămi, și nici nimic, --- de care
Să nu ne fi 'ndoit?

Ce fel trăiți, ciudate fiinȕe? Rideți, plângeți,
Cântați, umblați grăbite, nici soarele de foc,
Nici ceru 'n strălucire, nici lumea 'nnămolită
Nu ve opresc în loc;

Dar când, din întemplantare, ursita ve re'ntoarce
Spre monumentul vr'unui amor de mult uitat,
Remăi pe loc d'odată, și-ȕi pare reu c'o piatră
Din mers te-a 'mpiedecat.

Și-atunci strigați că viața e vis; plângend, ve frângeți
Toți mănile, ca omul ce nu-i de somn sătul,
Și treceți în potriva minciunei, sub cuvântul
Că n'a ținut destul.

Vai voue! Clipa-aceea în care-al vostru suflet
S'a scuturat de lanțul ce-l apăsase greu,
În clipa-aceea dusă, v'a fost întreagă viața:
Să nu ve pară reu!

Reu să ve pară numai de-un traiu în amorȕeală,
De tăvălirea voastră în sânge și 'n noroi,
De nopți fără nădejde, de ȕile fără soare:
Acolo-i reu de voi!

Căci din învățătura de-acum, cu ce v'alegeți?
Ce vrea, și ce 'nsemnează un trecător regret,
Pe care la tot pasul ce face 'ntr'una timpul
Îl semănați încet?

Așa e; totul trece. Un vis e-ascastă lume
Și-un pic de fericire ce-ȕi ese 'n drum, de-abia
Un cias e de când poate ții trestia în mână
Și vântul ȕi-o și ia.

Da, primele săruturi; da, cele dintei vorbe
Cu care muritorii credinȕă ȕi-au jurat,

Au fost la trunchiul unui copac bătut de vânturi,
Pe-un munte sfărămat.

În culmea bucuriei luat-au martor cerul
Umbrît de ploaie vecinic, și vecinic schimbător,
Ori stelele, pe care le arde-un foc ce nașce
Chiar din lumina lor.

Ori-ce muriă alături de ei: privighetoarea
În crâng, floarea 'n pădure, insecta sub picior,
Isvorul fără apă, în care se-ogîndise
Odată chipul lor;

Și peste toate astea, ei singuri, mână 'n mână,
Orbiți de strălucirea unui moment sublim,
Și 'nchipuiau să scape *Prinȕei mute*, care
Ne vede cum murim.

„Nebuni!“ dice 'nțeleptul. „Ce fericiți!“, răspunde
Poetul. Dar tu 'n peptu-ȕi ce dor îi fi avend,
Când sgomotul cascadei te turbură, și dacă
ȕi-e frică și de vânt?

Eu am vȕdut sub soare căȕend destule lucruri
Afar de frunȕa 'n crânguri și spuma de pe mări,
Destui, trecend, cum trece parfumul dintr'o floare
Și-a pasărei cântări.

Vȕdut-am alte lucruri cu mult mai triste poate
Decăt pe Julieta în groapa ce-o primi;
Mai crude ca toastul ce l-a 'nchinat Romeo,
Nainte de-a muri.

Vȕdut-am pe unica-mi tovarășă de viață,
Schimbându-se ea ênsă-și într'un morment tăcut;
O groapă vie 'n care grămadă sta cenușă
Amorului pierdut.

Un biet amor, pe care, în noapte 'ntunecoasă,
Pe inimile noastre, ușor îl legănam!
Eră mai mult ca viața; eră o lume 'ntreagă
Pe care o pierdeam.

Da, tinčră, frumoasă, și mai frumoasă poate
Ca altă-dată, ochii vȕdutu-i-am lucind;
Întredeschisa-i buză părea că tot vorbeșce
Și c'o aud vorbind;

Dar nu cu-aceeaș voce, cu-aceleași dulci cuvinte,
Cu-aceea privire dulce țintită 'n ochii mei.
Întreaga mea iubire o regăsiă schimbată,
Cătând la chipul ei.

Și totuș, 'mi-eră lesne de dênșă să m'apropii,
Aș fi putut, la sinu-i, plângend ca un copil,
Să-i strig: „Necredincioaso, ce ȕi-ai făcut trecutul?
Răspunde! ad'o-mi-l!“

Dar nu; părea c'o altă femeie, o strėină,
Întemplantor luase privirea și-al ei glas.
Lăsați acea statue să treacă, iar cu ochii
La ceruri am remas.

A fost, fără 'ndoială, un chin ce n'are seamên
Acel rȕdend adio al unui duh în sbor.
Ei și! ce-ȕi pasă ție, natură! N'ai ce dice:
Amoru-i tot amor.

Asupră-mi, poate-acuma chiar trăsnetul să cadă,
Această amintire nici când n'oi uita,
Tot ca și marinarul lovit de grea furtună,
Me țiiu legat de ea.

Nu vreau să știu nimica; nici dacă-i câmpul verde;
Nici ce-are să se 'ntemple cu neamul omenesc;
Nici dacă cerul de-astăzi va lumina și mâne
Pe cei ce putrețesc;

Imi dăc doar: în cutare sau în cutare vreme
Am fost iubit, atâta cât am iubit și eu; —
Mi-'ngrop comoara 'n suflet, și-o iau apoi cu mine
În cer, la Dumneșeu.

HARALAMB G. LECCA.

Țiganul și cumătra.

Poveste.

A fost odată un țigan, care după ce că avea o droaie de copii, se mai pomeni într'o bună zi, că îi mai naște țigancă încă un danciuc.

Acuma de, de născut l-a născut, cu atâta nu-mai nu eră destul, mai trebuia și botezat.

— Știi ce, — dăse țiganul cătră țigancă, — eu me duc să caut un naș pentru ăst copil și să știi, că nu me 'ntorec, măcar de-ar trebui să colnd lumea toată, până nu oi da de un nășic, care să fie așa de drept, încât să nu fi făcut nici odată nici o nedreptate la nimeni în lumea asta, și care să-mi făgăduiască, că me va ajuta și pe mine, să ies din sărăcia asta mare.

— Ei, cam greu lucru vrei și tu, — dăse țigancă.

— Acum greu, negreu, cum o fi să fie, că m'am săturat.

Dacă plecă țiganul, merse el, merse, colea o bucată bună de tot, fără să întelnească puiu de om, când de-odată iacă că se pomeneșce în cale cu un creștin.

— Bună ziua, țigane, da încotro așa pe gânduri?
— a fost ăst acel creștin.

— Încotro? am pornit și eu în lume, să caut un nășic, că din păcate mi-a mai născut țigancă un copil.

— Lucru lesne, țigane, aide, că-ți botez eu copilul.

— Ba nu așa lesne cum crezi dta, că eu nu-mi dau copilul la fi-te cine să mi-l boteze.

— Mie știu, că o să mi-l dai, că sunt om, știi mai colea, și nu-ți rămâne nici voi nepricopsiți după urma mea.

— Cu atâta nu-i destul, mie trebuie să-mi spui cine ești, pentru că eu nu vreau să prinđ cumătru, decât pe un om care n'a făcut nici o nedreptate în lumea asta.

— Tocmai nemerit, țigane, eu sunt St. Petru, — dăse creștinul cu siguranța că țiganul îl va primđ de cumătru.

— Ție să-ți dau copilul, să mi-l botezi? — respunse țiganul înholbând ochii, — apoi ce-ți spusei eu mai adineoara? că nu-mi prinđ cumătru, decât pe un om drept.

— Apoi bine, mēi țigane, mai drept ca mine?

— Tu drept? Pe sață de pământ nu e om mai nedrept și mai de nimic, ca tine. Ș-apoi, ce să mai

vorbim, dacă tu te-ai lăpădat de Christos, dar apoi cu noi ce-ai face? lăsând la o parte, că pe cine-ți place lași în reu. pe cine nu, îl pornești la iad. În sfârșit, „vorba multă sărăcia omului“, cată-ți de cale și eu de a mea, că nu ne prindem cumetri amândoi, — și așa plecă țiganul mai departe. Mai merse el, cât mai merse, până ce se mai întelni cu un alt drumet, care dându-i bună ziua, îl întrebă ca și cel dintăiu, că încotro?

— Caut un nășic, că așa și așa, — dăse din nou țiganul.

— Nu mai căută mai departe, omule, că eu ții botez cu dragă inimă copilul și ca naș îi voi purtă și de grije.

— Așa ar fi, dacă ar fi numai așa, da veđi, că eu nu me pot învoi până n'oi ști cine ești, căci numai cu acela me prinđ cumătru, care nu știe ce e nedreptatea.

— Mai bine ca pe mine nu poți nemerit, măcar de ai umblă șapte ani de dumineci.

— Cine știe? spune-mi cine ești și om mai vedé.

— Eu sunt Dăeu, cel atot puternic.

— De! de puternic, ai fi puternic; da dedrept... da mai bine s'o lăsăm încurcată.

— Eu nedrept? cum poți dăce una ca asta?

— Ei, vedé eu, că tot trebuie să le descure; nedrept, veđi bine, dar cine altul e mai nedrept? Pe unul îl lași bogat, de nu mai știe nici socoteala bogăției; pe altul îl lași să moară de foame fără să te înduri să-i dai măcar o bucată de pâne. Pe unul îl faci înțelept, pe altul prost de dă în gropi. Pe unul îl lași să trăiască ca vai de capul lui, uitat pe pământ; pe altul, care ar avé la ce trăi, când ții vine câte o toană, îl iei când îi este viața mai dragă, și câte și mai câte d'astea, ș-apoi tot mai vrei să dăci, că ești drept. Decât să am asfel de cumătru, mai bine las copilul nebotezat, — și fără să mai aștepte vre-un respuns, se depărtă țiganul.

După câtăva vreme se întelni cu o muiere.

— Bună ziua, omule.

— Bună să fie.

— Da unde ai pornit-o?

— Unde s'o pornesc? unde am pornit-o, imi ese cu sec, că umblu de ađi dragă dimineață și tot nu pot da peste ce caut.

— Da nu mi-ai puté spune și mie că ce să fie ce cauți? Poate te pot și eu ajuta la ceva.

— Ba să-ți spui, — și îi și spuse țiganul păsul de la inimă.

— Dacă te învoești, dă-mi mie copilul să ți-l botez.

— Nu pot dăce nici da, nici ba, până nu voi ști cine ești, că mie-mi trebuie un naș cu dreptate, om nedrept nu se leagă în cumătrie cu mine.

— Dă-mi țigane copilul, să ți-l botez, că ve voi purtă la toți de grige și nu-ți va păré reu de me vei prinđe de cumătră.

— Nu me învoesc în nici într'un chip, până nu-mi spui cine ești.

— Fie ș-așa! Eu sunt Moartea.

— A ha! ha! veđi tocmai acum am găsit ce căutam. Moartea dăce și eu că e dreaptă. Ea, ia pe fiecare om când îi vine rëndul, să moară fără să facă hatăr nici la bogat, nici la tiner, nici la nimeni. Ai noroc! — dăse țiganul dând mâna cu Moartea și prinđându-se cumetri. — Veđi numai cumătră dragă, să

nu uiți ce diseși mai adineaorea, că adicătele ne vei purta de grige.

— N'ai frică, las numai pe mine.

După ce se întoarse țiganul cu cumătra, făcură un botez, da ce botez, cum nu eră de nasul lui.

Cum boteză copilul, numai încep țiganului să-i curgă, — cum s'ar dice, — lapte în păsat, și ași așa, mâne așa, până ce în scurt timp unde nu se îmbogăți țiganul, de credeai că cine eră el. Ei, trăi el cu țigane și cu danciucii lui câțiva ani în fericire, când într'o ți, — ei, Doamne, uitasem să ve spui, că Moar-tea, când s'a prins cumătră cu țiganul, i-a dis, că să șcie că dese va bolnăvi vre-o dată și o va vedé pe ea la cap, e semn reu, că adicătele i-a venit ciasul să-l ducă și, că atunci s'a isprăvit; de o va vedé înse la picioare, e semn de însănătoșare, — na, bată-l vina lui de țigan, am uitat unde am remas; — bine diceți; — când într'o ți numai se pomeni bolnav. Doi doctori, doctorii, descântece, țiganul de unde să se facă mai bine; în sfârșit, într'o dimineață, când deschise ochii, ghiceți ce vedú? pe cumătra lângă capul lui. Țiganul numai o sfecli și se vèr binișor sub plapomă și subt ea, tot binișor se întoarse cu picioarele spre cumătra și cu capul la capetul celalalt al patului. Când deschise bietul țigan ochii mulțurnit, că a înșelat pe cumătra, ce să vedeți, hoța de cumătră se schimbase și ea după țigan. Mai făcú țiganul înc'odată și înc'odată, dar pace, cumătra tot după capul lui.

— Apoi bine, cumetriță dragă, — dise biata cioprină, dacă vedú zorul, așa ne-a fost vorba, tocmai acum te găsiși să vii să me iei, când am dis și eu, Doamne ajută și când am dat de trai bun.

— De, cumetre dragă, destul de reu imi pare, dar n'am ce-ți face, — lasă, că așa ne-a fost inoiala, dar apoi n'ai dis singur, că numai d'aia me prinđi cumătră, pentru că sânt dreaptă cu toată lumea? Prin urmare, veđi dar de te gâteșce, că nu mai pot așteptă nici un minut.

Și numai bietul țigan vrënd nevrënd lăsă la toți sănătate și s'a cam mai dus pe lumea aialaltă cu cumătra. Și eu o sfârșii astă poveste, care întocmai pe cum ve spusei este.

Auđitū de la un general bătrân,

A. SANDA.

Cele 10 porunci. Toma Geverson, al treilea președinte al Statelor-Unite din America (1743—1826), eră unul dintre cei mai mari bărbați de stat.

Cele deșce porunci ale lui sânt niște sfaturi foarte frumoase pentru traiul omeneșc.

Iată-le:

1. Nu amēnă pentru mâne ceea ce poți face astăzi;

2. Nu întrebuință o persoană streină la o treabă pe care o poți face și tu singur.

3. Nu cheltui mai mult decât câștigi, sau mai înainte de a avé banul în mână.

4. Nu cumpără nici odată ceea-ce ce nu-ți trebuie, chiar cu credința că e eftin;

5. Vanitatea și mândria costă pe om mai mult decât foamea și setea;

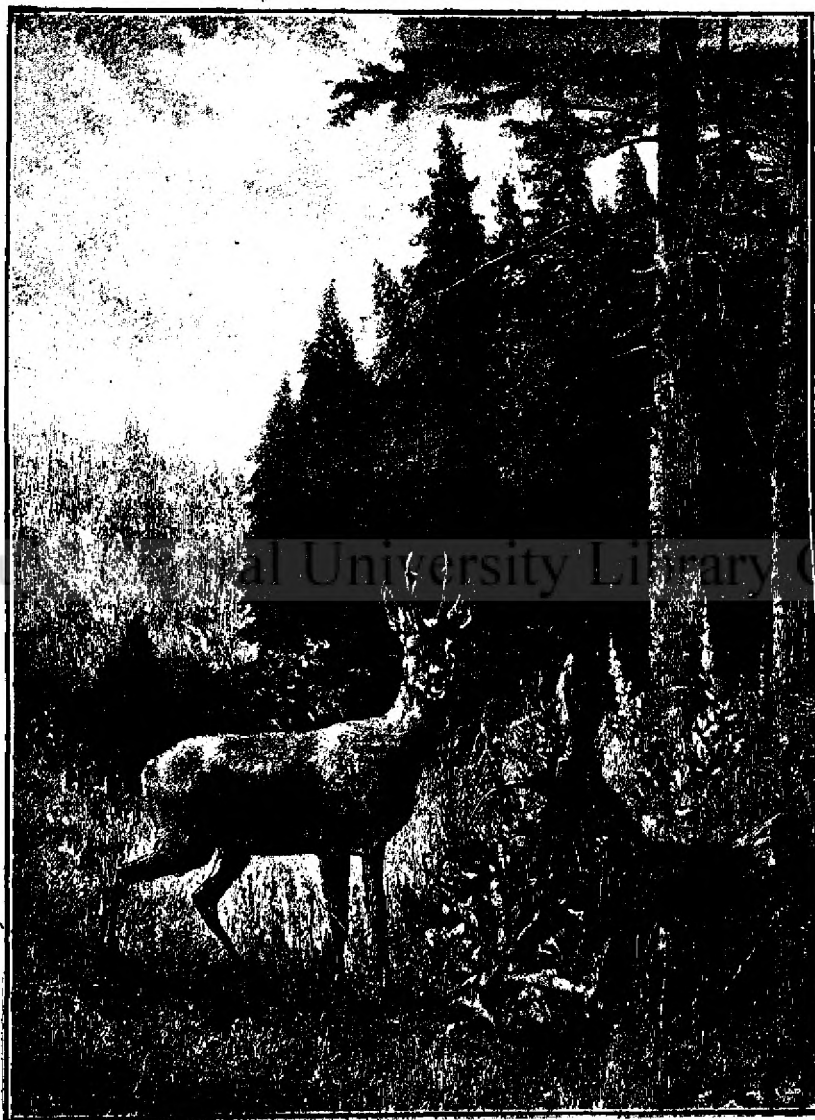
6. Să nu te căiești nici odată că ai mâncat prea puțin, sau că nu te-ai dus la masa unui prieten unde ai putut să petreci bine! . . .

7. Nici o muncă nu e obositoare dacă o faci cu tragere de inimă, cu plăcere;

8. Cătă tristeță nu ți-au căusat „nenorociri“, de cari fantasia ta te-a făcut să te temi, dar care nu ți s'au întemplat nici odată;

9. Să iai în totdeauna lucrurile pe fața lor cea bună;

10. Dacă vei fi supărat, numără până la deșce înainte de a vorbi, și până la o sută când ești infuriat în toată puterea cuvântului.

Primăvara în pădure.

P a r m e n o .Comedie în 5 acte de *Publius Terentius Africanus*.

(Urmare.)

TRASO.

Dar ceialalți? Pe unde-s?

SANGA (arătând.)

Aicea!

TRASO.

Tu, coșofană!

SANGA.

Dar care dracul alții? Acasă și-a ramas

Bătrânul Samio singur —

TRASO.

La rând! Și nici un glas.

CHREMES.

Ce ții, Tais?

TAIS.

O prașcie? Să fie!

De-aici din colț odată s'arunci eu bărbăție,
Să veți, că fug ca orbii și-o rup la fugă toți.

TRASO.

Acolo văd pe Tais.

GNATO.

Navală, hai?

TRASO.

Socoți?

GNATO.

Asalt, băeți!

Pescarul de la Tisa. Eu stau aici la urmă. Voi mergeți înainte!
De-aici voi da signalul.

GNATO.

Cunoști pe cel cuminte!

Așezi vitejii 'n rânduri și-apoi în dos te pui,
La loc scutit.

TRASO.

Ca Pirrus. Am tacticele lui.

CHREMES.

Veți, Tais, ce ne face nebunul. Dis-am bine
Să 'ncui în grabă poarta.

TAIS.

Ascultă-me pe mine.

Acest vulpoi, ce-ți pare viteaz așa, îl știu
Un fel de Tae-frunză la câni. Palavragiu!
N'ai grijă!

(Chremes face semnul aruncării cu prașcia.)

TRASO.

Nu încă! Se cade, ca 'nțeleptul
Să 'ncearcă 'ntău cu buna; nu trebuie de-adreptul
S'alerge spre pericol. Aceste am de spus.
De unde știm noi oare, că Tais nu și-a pus
În gând să facă pace, predând de bună voce
Copila, fără sgomot și sânge?

GNATO.

Mare Joe!

Voi zei olimpici! Cine să aibă capul plin
De-atăta 'nțelepciune! De câteori eu vin
La tine, totdeauna plec vecinic mai cuminte!

(Traso s'apropie. Solemn.)

TRASO.

Ascultă și răspunde-mi! Am câteva cuvinte.
Vrei binele ori reul? O roabă și-am adus;

În schimb să-mi dai iubirea. „Vei fi“ așa mi-ai spus
„Tu singur fericitul în zilele acestea!“

TAIS.

Și ce mai mult?

TRASO.

Teribil! Acum îmi vine vestea,
Că ți-ai adus iubitul și-l ții la tine-ascuns.

TAIS (lui Chremes.)

Un om ca omul ăsta, e vrednic de răspuns?

TRASO.

Tu fugi acum de mine? De ce?

TAIS.

Așá voesc,

TRASO.

Redă-mi îndată roaba! De nu, eu poruncesc
Vitejilor de colo s'o ia pe sus, cu sila.

CHREMES.

Tu, tu s'o iai din casă? Tu, Traso, pe Pamfila?
Tu cel mai —

GNATO (intervine.)

Taci din gură! Hai fugi de-aici!

TRASO (incurajat.)

Așá?

Averea mea?

CHREMES.

Avere? Spurcatule! Și-a ta?

GNATO.

Te rog să fii cuminte, altfel te iau la goană.
Știi cine-i omul ăsta?

CHREMES (lui Gnato.)

Nu pieri d'aici, lighioană!

(Lui Traso.) Și-auți! De faci vr'un sgomot, de mine
de te-apuci,

De ziua de-ați ai vecinic aminte să-ți aduci!
Să știi atâta numai!

GNATO.

Atât de reu îmi pare,

Că-ți faci dușman tu Chremes p'un om atât de mare.

CHREMES.

Îți sparg îndată capul o iotă de vorbești!

TRASO.

Așá ți-e vorba, căne! Dar tu, tu cine ești,
De sari în drum la oameni? Și ce-ai cu el, cu Gnato?

CHREMES.

Să-ți spui: Pamfila, roaba, e liberă!

TRASO.

Ei, bat-o!

Eu nu șcieam.

CHREMES.

Născută 'n pământ atenian.

TRASO.

Ho ho!

CHREMES.

Și-mi este soră.

TRASO.

Al naibii pehlivan!

CHREMES.

Soldatule, ia seama!

GNATO.

A, domnule, a ta?

CHREMES.

A mea. Și-ți spun odată: tu n'o mai insultă.
Eu, Tais, plec la doică, s'aduc de mărturie
Pe doica, pe Sofrona.

TRASO.

Tu-mi spui de-aceste mie?

M'oprești pe mine, Traso, să iau ce este-al meu?

CHREMES.

Al teu? Ia, pune mâna, să veți!

GNATO (dându-se înderăt.)

Pe Dumnezeu!

Cum vęd eu, omul ăsta, stăpâne, nu glumește.
Tălhar vęd că te face, tălhar! Și te numește
Canalie! Ei, asta, eu cred, că-ți e de-ajuns.

TRASO.

Și ce răspunzi tu, Tais?

TAIS.

Ești vrednic de răspuns?

Tu ești bărbat, deci cată-ți dreptatea! (Ese.)

TRASO.

Ea se duce!

Ei, ce ne facem, Gnato?

GNATO.

Eu ȓic, să facem cruce,

Să mergem aȓi acasă, căci ea se va căi
Și mâne nechemată la tine va veni.

TRASO.

Creȓi asta?

GNATO.

Ca 'n virtute! Cunosc eu, ce-i femeia.
Iubește 'mpotrivirea de-apururi. Și de-cceea
Când nu vrei tu, vrea dēnsa; când vrei, atunci nu vrea.

TRASO.

Perfect, așá e Gnato. Așá este și ea.

GNATO.

Deci pot să dau drum liber armatei?

TRASO.

Da.

GNATO.

E bine.

Tu, Sanga, este timpul — asú cum se cuvine
Vitejilor resboinici — să ne gândim și noi
La casă și la masă, nu vecinic la resboiu.

SANGA.

Ei tocmai! Căci la oale de mult îmi stete gândul.

GNATO.

Viteaz ștrengar ești, Sanga!

TRASO.

Copiii, ne-am făcut rēndul.

(Es. Cortina.)

(Va urmá.)

GEORGE COȘBUC.

Henrik Ibsen.

— Studiu critic. —

(Urmare.)

Gintr'un parocsizm de durere, Gunar, ațitat de Hjoerdis, îl omoară atunci pe desarmatul Thorolf și pentru împăcarea remușcărilor ce-l cuprind îndată după faptă, are numai o singură scuză: „Oernulf a pierdut pe Thorolf, lui i-a ramas încă 6 fi, iar eu nu mai am nici unul — nici unul“.

De-odată se deschid porțile și Oernulf apare cu Egil de mână, pe care-l conduce la Hjoerdis cu cuvintele: „Acum am ispășit păcatul comis față de tatăl teu; cred că acuma suntem împăcați... Șese fi me urmară încolo și înapoi — nu mai veni nici unul. Trebuie să mulțămesc țărilor, că Thorolf n'a mers cu mine, căci dacă și el — — nu, cât aș fi de tare, asta n'aș pute-o îndura!“

Iar când află îngrozitoarea știre, singura lui mângâiere e, că Thorolf a primit rana în frunte.

Toți sunt doborâți de durere, numai Hjoerdis adresează cuvinte de dispreț către Dagny, lăudând fapta lui Gunar, a celui mai viteaz erou, care ucisese și ursul de mare. Atunci Dagny nu se mai poate răbdă și mărturisește tot.

La sfârșitul actului ne amintim de cuvintele lui Oernulf: „Și acum înapoi spre Islanda. Expediția lui Oernulf s'a gătat!“

Și într'adevăr cu actul al doilea se sfârșește și Expediția de nord.

Ibsen a imprumutat acest subiect din ciclul tradițiilor nordice, împreunând mai multe motive diferite într'unul. Dar scopul lui nu a fost să dramatizeze istoria, ci să creeze caractere, iar simburile istoric a fost pentru el numai haina, de care a avut trebuință pentru ca să poată prezenta aceste caractere în dramă. De aceea se poate observa graba cu care Ibsen găta cu acțiunea istorică, pentru care îi ajung cele două acte dintâi. Cu căderea cortinii după al doilea act el se lăpădă de personajele secundare, scoate tot mai mult pe cele două principale: Hjoerdis și Sigurd în relief, și acum se începe acțiunea psihică a caracterelor acestor două.

De aceea când Hjoerdis dice: „Acuma numai o faptă îmi rămâne de împlinit, numai la un lucru trebuie să cuget: Între Sigurd și între mine trebuie să alegă moartea“ șcim că de și expediția de nord s'a sfârșit, drama e încă departe de fine.

A da conținutul celor 2 acte din urmă e imposibil; ele trebuie cetite, sau văzute întregi.

După ultima decepțiune: mărturisirea Dagnei, Hjoerdis e atinsă în ce i-a fost mai scump. Din përul propriu împletește un arc, cu care să-l omoară pe Sigurd, care o înșelase atât de amar. Când acesta îi mărturisește inse, că el totdeauna a iubit-o, când ea ănsa începe să devină conșcie că e îndrăgostită în el, e gata să îndrepte ca și Margit în „Ospëțul de la Solhaug“, arcul contra bărbatului ei și contra Dagnei. Ca și aceea se deșteaptă în ea visurile de aur de odinioară, ca să urmeze pe cel mai vestit bărbat din țară ca soție, dar ca și în piesa precedentă piedeca e prea mare, căci ea nu zace în persoane, ci în înțelesul cuvintelor „prea târziu“. În estaz atunci Hjoerdis țintește arcul asupra lui Sigurd, a cărui săgeată îi străpunge inima.

Dacă nu puteau fi uniți pe pământ, cel puțin în „walhall“, în țara sufletelor să fie una.

Dar acum urmează cea din urmă și cea mai grozavă lovitură pentru Hjoerdis. Espirând Sigurd mărturisește, că el e creștin. Sufletul lui va merge în alte ținuturi, nici după moarte dară — și cu un răcnet nebun Hjoerdis se aruncă în mare.

Acest sfârșit după părerea mea e, ceea-ce Germanul exprimă atât de bine prin cuvintele: „Poetische Unthat“. El strică impresia piesei întregi. E oare pesimismul lui Ibsen, care a lucrat aici? Mai iute cred, că aici nu l-a lăsat tradiția dramatică să sfârșească altfel. O unire între Hjoerdis și Sigurd ar fi fost după părerile dramaturgiei de atunci neiertată, nemorală. Și totuș cât de crud e, să mai pedepsești și pe patul de moarte pe aceea, care fără vină a fost atât de amar pedepsită de soarte, și care unită de la început cu Sigurd, ar fi fost cea mai bună dintre femei. Dacă inse în lume nu se poate uni dragoste ca a lui Othello cu a Desdemonei, căci ar fi fost prea de tot ideală, sau iubire ca a lui Romeo și a Juliei, pentru că :

... Sie hatten sich viel zu lieb ...

(Heine.)

admirăm atât de mult poesia ce zace în sfârșitul ăstor drame, căci îmbrățoșate ca cadavrele, ne închipuim sufletele lor, acolo unde nu există nici un Jago și nici certe între Montague și Capulet.

Sigurd, care în general, n'a fost destul prezentat în decursul piesii ca un erou, prin acest pas din urmă scade cu totul la gradul inferior pe care stă Gunar. Pentru Gunar s'ar potrivi creștinismul, nu pentru acest păgân, pentru acest viteaz fiu al naturei. De asemenea nepoetică e perspectiva ce ni se deschide: Gunar-Dagny și ea și mai târziu în „Hedda Gabler“ ne jig-nește proza sfârșitului, în care vedem două caractere slabe ca: Tesman și Elosted ridicându-se pe mormântul eroilor, pe cari atât i-am admirat.

Între „Expediția de nord“ și între „Ospëțul de la Solhaug“ există unele asemănări: Doue surori, una pătimășe și una blândă, iubesc pe acelaș bărbat, un ospëț funest, și alte multe trăsături mai neînsemnate. Dar câtă deosebire în prelucrare! Ibsen se aseamănă cu un pictor, care pictează un peisaj în două tablouri. Odată îl lucră în culori de ulei, cu trăsături bine marcate și cu culori sature și groase, altă dată în pastel, creând un tablou gingaș, în care conturile se pierd și care numai sub sticlă se poate păstră intact.

(Va urmă.)

SEXTIL PUȘCARIU.

Dacă cumperi ceea ce nu-ți trebuie, în curând vei fi nevoit să vinzi ceea ce îți trebuie.

*

A șci să primești bine în casa ta, este a șci să uiți că ești stăpânul casei.

*

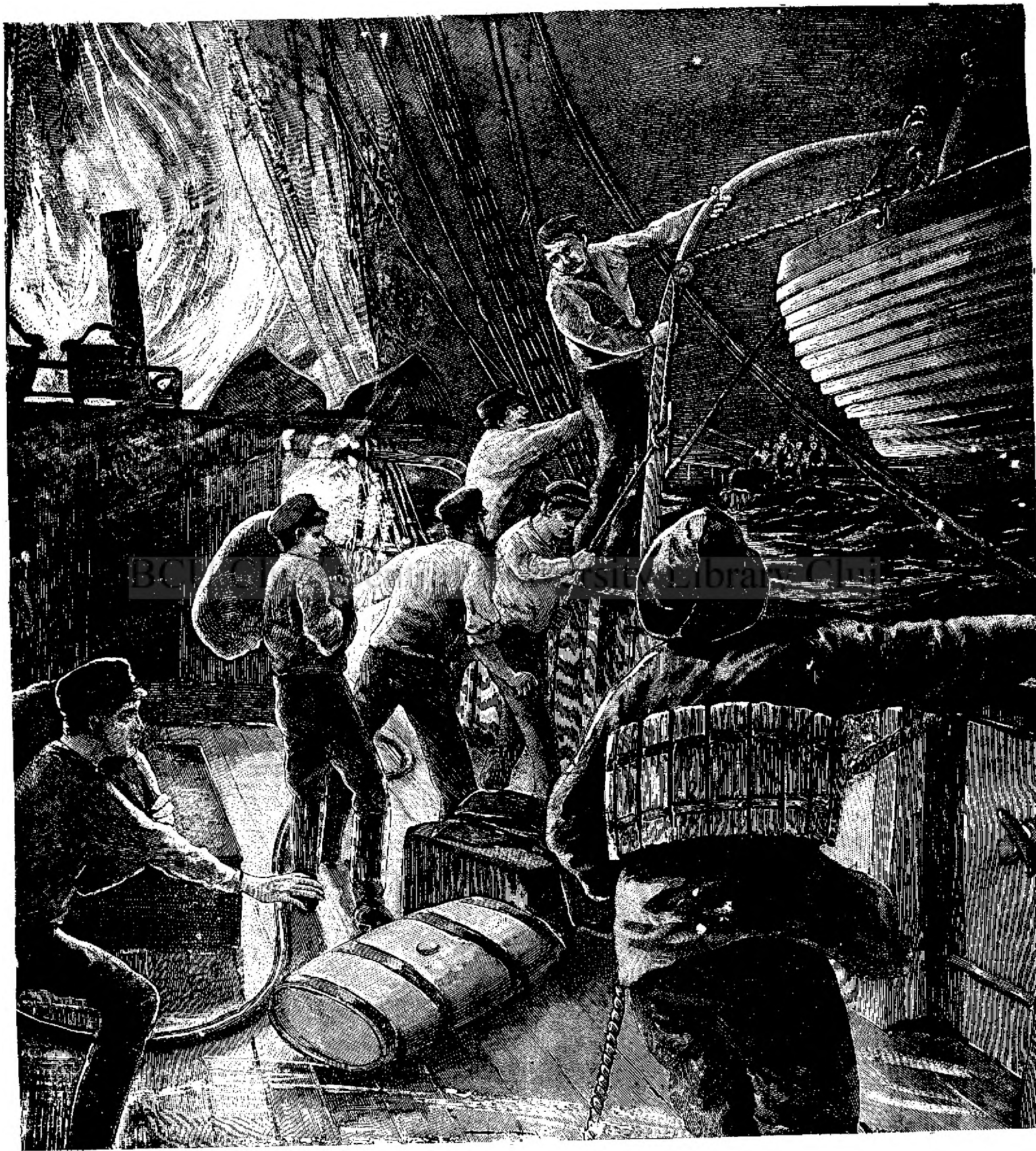
Cu fericirea care se pierde în lumea asta, mulți fericiți s'ar pute face.

*

Prea multă înțelepciune face reu oamenilor mediocri, puțină nebulie le-ar conveni mai bine.

*

Omul își începe viața cu entuziasm și o sfârșește cu reumatism.

ARDEREA UNEI CORĂBII PE MARE.

Corespondența cu mama

a doamnei Alma de Dunca Schiau măritată Merritt.

IV

Aix les Bains, 11 august 1896

Mamuși și papuși, dulcii dragii mei.

Tocmai capăt cartă mamei, din Peșta. Eu am scris și la Sibiu și la Peșta, nu știu de-au sosit epistolele.

Nu numai voi ve obicinuiți greu la lipsa mea; oh! de câte ori me ascund de George ca să nu-l măhnesc și plâng dureros! Mamuși, tatuuși, unde sunteți? ... Ce departe! ... Încă nu știu de vom pute veni la Peșta înainte d'a pleca la Newyork; mult o doresc. Poate-mi va reuși a decide pe George la aceasta. E o săptămână de când ați plecat și mie-mi vine că e un secol. Ce greu e!

Cu ceicul lui George s'a făcut o prostie; nu l-a trimis prin cable telegrafic, ci cu vaporul; d'aci întârziarea.

Ieri am fost la Lady S. la five o'clock. Este cea mai însemnată și celebră damă engleză a timpului. Are aci villa sa cu șeptedecei de odăi. Esterior și interior splendid. Peste 80 persoane erau prezente; toți se întreceau cu amabilitățile pentru mine.

Am cunoscut pe Lady D. Vicontessa L. franceză. Din Roma pe contele Co. Ecă și S. M. deja prezentat. Are moși în Ungaria, în Bașca. Lady S. e foarte bătrână, dar subjugătoare de amabilitate. M'a prins neșpus de drag și ne-a întrebat la ce otel vom fi. În septembrie la Paris, căci voeșce să ne revedem acolo sau în Anglita. Succesele mele cam îngrijesc pe G. și voeșce să plecăm îndată ce ne sosesc banii.

Așteptăm o di frumoasă, să facem o excursiune la „Deni du Chat“, care este încă tot alb de zăpadă, cum l-ai vădut.

Nu te îngrijă, umblu pe jos. Voesc mulți să me învețe bycicleta, să facem partii împreună. N'o voesc: prea atrage familiaritate cu domni.

Pe fiecare di avem oaspeți la masă. Ah! mamuși, de ce nu putem fi cu toții împreună? Ce deplin fericită aș fi atunci! La G. nici urme de obiceiurile a jeunese dorée. E deplin perfect. O mare piatră mi s'a luat de pe inimă. Văd că în toata ora me iubeșce mai mult.

Mi-a cumpărat o Chatelaine, garnitura întregă, cu mare pungă de aur și pietre scumpe, splendidă.

Ve rog să nu fiți triști; e mai bine a auđi de bine, decât a vedé de reu.

Eu voi scrie mai în toată diua. G. sărută mâna lui mama II și imi spune să ve scriu că ve mulțumesc că l-ați făcut fericit cu mine. Și pe papa it îmbrășoșează.

N'ar încăpé pe un milion de hârtii sărutările ce ve trimit eu.

Țmoc, țmoc, țmoc mamuși dragă. Pe papa il mai sărută puil vostru

Alma.

V

Aix les Bains 15 august 1896.

Muși, dragă, dulce,

Patru epistole am scris și astăzi am telegrafiat că suntem tot aci, foarte bine. G. așteaptă epistole și ceicul. E așa de răcoare și plăcut acum, că vom plecá cu greu. G. bine de tot. Pân' acum me face deplin fericită; Dđeu va da ca tot astfel să fie. Sânt regina locului. Am dat un diner splendid, de care încă se vorbeșce.

Astăzi am fost la thé la Lady D. și iar la bătrâna Lady S. Am cunoscut toată lumea cea mai importantă d'aci: Pe ex-prim ministrul francez B., pe contele italian Ma, pe contessa B. din Roma cu doue fete foarte frumoase, pe barona Bl și contessa Gr. din Paris. Un conte C., roman din Roma, atât a înnebunit de mine, încât G. il numeșce „Romeo, nr. I“, dar se poartă așa respectuos, încât la ambii ne este milă de densus și de mama lui.

Am fost ieri la reprezentațiunea de gală a „Mannon Lescaut“. Au dansat Buscaja; i s'au dat 14 corfe de flori.

G., după dineul nostru a fost indispus; acum mulțumesc lui Dđeu, e bine de tot. În toate diile mergem la Grand Port să luăm five o'clock. Domni vin cu bycicleta; noi îi așteptăm în grădină, pe malul lacului, sub un cort cu ceiaul complet. Pentru noi este o bună preumblare de 2½ ore pe jos, incolo și îndărăt. Măncăm Lunch în apartament și diner la Villa des Fleurs.

Ieri am fost la St. Maria; m'am dus la biserică. Am făcut și ceva reu; am jucat rulettă. Am câștigat cu un Louis 255 fr., dar nu mai joc; știu că mamuși nu vra. Băi nu pot luá; lacul e plin — nu de broașce — de ceva mai reu: cocotte.

Fii mulțumită cu fetița ta: Toți diu că n'au mai vădut o tinără măritată așa de serbată și totuș cu atât tact, demnitate și amabilitate totodată.

Mullele mele haine nu mai ajung. Imi trebuie încă o rochiă de sară. Ce fel să mi-o fac? Poate de gasă neagră? Se poartă mult.

Ieri am fost la Numa Blanc; am posat douedecei pose; el se extasiá. Joi vom avé probele; trimit cele mai bune.

Nu știu de ce n'ați priimit epistolele mele adresate la Sibiu. Aflu că ele merg mai încet ca la Nizza. Apropos. A sară am întâlnit pe Mr. F. de L.; toți sânt ultra amabili știind că avem să ținem salon deschis, la Nizza. Amicul teu D. este chargé d'affaires la Constantinople; mi-a trimis felicitări d'acolo. Ed: e cam închis și D. nu pare mulțumit că mama lui Georges e încântată de mariagi și ne așteaptă cu nerăbdare.

La M. am scris; lui T, nu-i scriu.

Petrec minunat. Am equipagiă și locuri la teatru în toată sara. Logie nu sânt neabonate. Mai bine decât toate ar fi să fie aci mama și tuși. Mult gândesc puil tatei, la voi.

Generalul Turr e aci și mai mulți pictori celebri; între ei și Carolus Durand; el și toți me ridică în cer. Nu știu ce au pățit și aci oamenii; entusiasmul le merge până la exaltare. Eu aflu aceasta nebuniă.

Ve sărutăm și George și eu; eu așa de mult, că nu mai pociu. Când gândesc că sunteți așa de departe, imi vine a plange.

Alma

VI

Aix les Bains 18 august 1896.

(Tradus din franțuzește.)

Mamuța mea adorată,

Astăzi mi-a sosit scrisoarea din Peșta. Sunt veselă, aflând că v'a mulțumit călătoria în Transilvania și că ați petrecut bine la Capolnaș.

Noi mai stăm aci; mama lui George i-a anunțat trimiterea unei sume însemnate la banca d'aci; și de am pleacă înainte de sosirea banilor, am avé dificultăți pentru primire. Aixul este plăcut acum, avem și o mulțime de amici.

Me scol dimineața mai timpuriu de cum șcii; după thee fac o mică preumblare; până revin, George e sculat și luăm lunch la noi. Vine apoi coiffeurul meu și al lui George și „manicure“ pentru unghii și mâni.

Când sîntem gata, mergem și ne aședăm la masa noastră, la Villa des Fleurs, unde țin apoi mare cercele.

Facem, pe la 4 ore, lungi preumblări în societate, luăm five ó clock la Grand Port și, spre sară, abia avem timp a reveni și a face toaletă pentru diner, teatru și casino.

Ieri am câștigat 700 franci.

Am uitat a-ți spune că am luat o cameriară, care a servit la Paris și la Polignac, la Londra. E italiană; șcie franțuzește și englezește și bine lucrează.

Încă nu am comandat rochia ce-mi trebuie, neșciind esact ce ar fi mai nimerit. Avem invitațiuni pentru fiecare și în toate saloanele principale; nu-mi mai ajung toaletele.

Contele Ch. din Viena mi-a scris o epistolă de tot drăgălașă. Așă-i că el ocupă locul lui de Schmerling?

Iată iarăș carte, și de la F. F. ș. a. Irena îmi scrie că castelul Priory e acum nelocuit. Lord D. spune, că G. nu este Lord, dar e cel mai bogat banchier în Europa, după Rothschild.

Cețit-ai scandalul cu dra G. în București?

Fii neingrigită, nu pun nimic pe obraz; ba mai nici pudră. Totuș, îmbrăcată cum sînt, cu pîrul bine ondulat, gantată, parfumată, ca nici odată, m'am schimbat de nu m'ai recunoașce.

George crede, că cu greu vom află acum timp d'a veni la Peșta; eu voi insistă s'o facem; îmi par o sută de ani de când nu v'am vîdut.

Bătrânul major B., care la cercele la Nizza, jucă mai mult decât toți, de si avea 72 de ani, este aci și ni e bun amic. Și el pleacă pe „Tourraină“ cu noi și mulți alți americani. Vom fi o societate veselă și numeroasă.

George e foarte mulțumit de mica lui neveastă și eu sînt cât se poate de fericită. Am avut o mică răceală ce a trecut; acum sînt bine de tot și încep a me îngrășă.

Vecinul camerei mele, un băiat de 19 ani, baron R. de S., e bolnav de angynă și singur aci. Săracu! Nu-l pot cercetă, dar i-am trimis cărți de lectură ce-i ceteșce sora de charitate ce-l ingrișeșce și me informeș zilnic cum îi merge.

Adio, mamuța mea adorată; milioane de sărutări de la noi amîndoi pentru papuși și pentru tine.

Alma.

Ilustrațiunile noastre.

Primăvara în pădure. Primăvara a fost și are să rămână totdeauna un subiect de inspirațiune al artiștilor. Câți poeți n'au cântat-o?! Și câți pictori n'au zugrăvit-o? Și ilustrațiunea noastră e copia unui tablou, inspirat de primăvară. Pictorul ne-a presintat o pădure și în mijlocul ei niște căprioare. O adevărată idilă.

Pescarul de la Tisa. Ilustrațiunea noastră a doua înfășează o scenă din pustele Ungariei. Un pescar șede pe malul Tisei, cu mrejea dinaintea sa aruncată în apă și așteptând norocul să vère în mreje niște pești. În giurul lui se întinde nesfîrșita pustă, din care se ridică numai câte o colibă de păstor.

Arderea unei corăbii pe mare. Focul și pe continent este îngrozitor, cu atât mai cumplit distruge pe mare, unde i mai vine întru ajutor și vîntul, încât nu mai este chip de mîntuinișă, decât numai pe luntrițe. Ilustrațiunea noastră ne represintă momentul acesta cu toate grozăveniile sale.

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Șciri literare și artistice. *Di V. A. Urechia* a scos la lumină în București volumul VIII și IX din „Istoria Românilor“. Aceste volume cuprind istoria anilor 1800—1812. — *Di George Coșbuc* pregăteșce un volum de legende și tradiții populare, care va eși la toamnă. — *Di I. L. Caragiale* a dat sub tipar la București un volum de „Șchițe și fragmente literare“. — *Di Al. Macedonesci*, cunoscutul poet, tipăreșce la București un volum de versuri în limba franceză, intitulat „Bronzes“. — *Sculptorul Storek* din București a executat bustul dlui I. L. Caragiale. — *Dnii Ion Ionescu și Mihail St. Măndrean* au tipărit la Alexandria un mic volum de „Poesii populare și descăntece“. — *Mai mulți literați tineri din București* s'au hotărit să scoată un album literar și artistic în favoarea victimelor inundațiilor. — *Di C. Radulescu-Motru* a publicat la București volumul prim din studiile sale filozofice, intitulat „Valoarea silogismului“.

Teatrul Național din București. S'a pus în repetiție o dramă în doué acte, „Marioara“ de Carmen Sylva, tradusă în versuri albe de colaboratorul nostru dl Haralamb G. Lecca. Comitetul teatrului a ascultat șilelea acesteia cetirea a doué piese; cea dintîiu, de dl I. Nenitescu, intitulată „O singură iubire“ comedie în doué acte; cealaltă, de dl Bengescu, intitulată „Crimă sau virtute“. S'a mai pus în repetiție „Piatra din casă“ comedia lui Alecsandri și „Akmentis“ piesă originală de dl L. Danș.

Cartea nouă a dlui G. D. Gherea, „Studii Critice“, pe care am anunțat-o în nr. trecut, cuprinde următoarele materii: Asupra mișcării literare și științifice, Cum se citeșce la noi, Artiștii proletari culti, Di Panu asupra criticei și literaturii, Asupra esteticii metafizice și științifice, O problemă literară, Poetul țărânimei (Coșbuc.)

15 Comedii. Colaboratorul nostru, dl N. A. Bogdan, a scos la lumină în Iași, în editura librăriei frații Șaraga, un volum intitulat: „15 comedii“. Titlul ne indică cuprinsul. Comediile cuprinse în acest volum, din cari unele au apărut întîiu în foia noastră, sînt următoarele: Licențiașii, Lița pescărișă, Azur Ilderim Aga, În dorul cășunelor, Plășii de la Baia, O jalobă

în atmosferă, Dragoste cu undița, 78.000 franci, Ah! mărită-me odată, Fă-mi plăcerea și me bate, La drumul mare, Care din noi, Cula-i făt-frumos, Inimei nu ai ce-i face, Din tainele iubirii. Prețul 1 leu.

Poeme pentru Copii. Literatura noastră a îngrijit încă prea puțin de copii. Dincolo de Carpați s'au făcut oareș-cari începuturi în privința aceasta, s'au înființat vr'o două reviste pentru copii, ba s'au publicat și câteva cărți pentru ei; la noi înseși abia s'a făcut ceva. Păcat, căci ramul acesta literar e foarte important și n'ar trebui neglijat. Și până când am avé noi d'aici să anunțăm vr'o lucrare pentru copii, însemnăm că zilele trecute a apărut la București, în editura tipografiei „Poporală“, un volum de dl Nicolae Țincu, intitulat: „Poeme pentru copii“. Prețul 1 leu. Drept specimen, iată una din aceste poeme:

Patul păpușii.

Cine e ea dinsă ôre
Mulțumită,
Fericită?
Mamița
I-a adus chiar acușica,
Fetii ei ascultătoare,
I-a adus un pat micuț,
Nu se poate mai drăguț;
Pat întreg cu-al lui dichis:
E un vis!
Arde plapumă și perne
Și cearșav care s'așterne
P'o saltea,
Mică și ea.
Fata patul îl priveșce,
Intr'un colț și-l potriveșce,
Îl așează pe tăcute.
Peste câte-va minute
Se întoarce și vedënd
Pe măicuța ei umblând
Ca să ieasă
Afar' din casă,
Puind degetul pe gură,
Serioasă la figură,
Iute-i dice pe șoptite
Aste vorbe deslușite:
«Mamă 'ncet deschide ușa,
«Că d'abia-mi culcai păpușa!»

Ce cărți românești pot să între în Basarabia. Cetim în „Drapelul“ din București: De la luarea Basarabiei de ruși, 1812, nu s'a permis nici odată citirea cărților, broșurilor sau ziarelor românești. Se mergea până acolo cu strășnicia, încât nu se permitea nici măcar intrarea mărfurilor împachetate în ziare vechi românești. Această strășnicie a încetat în parte. Se vor pute introduce de acum în Basarabia seriile românești permise de censura ad-hoc înființată la Chișinău. Credem că nu se va permite de o camdată decât intrarea cărților cu subiect religios, și în special cărțile bisericesti. E adevăr, în enorma majoritate a satelor, sătenii toți români — încep să negligeze biserica din pricină că nu înțeleg o boabă din slujba rusească. Guvernul pravoslavnic al Rusiei e nevoit să introducă deci în Basarabia liturgia în limba română.

Reviste și ziare noue. Școala Modernă, o nouă revistă pedagogică, a apărut la București sub direcția dlui A. Lupu-Antonescu. — *Atarna Dobrogei*, un nou ziar politic, a apărut la Isaccea, sub direcțiunea dlui Petre Georgescu.

G E E N O U ?

Hymen. Dl dr. Mihail Pop, candidat de avocat, s'a logodit cu dșoara Elena Mica, în Odorheiu (Sălagiu.) — Dl Nicolae Biju, căpitan c. și r. în regimentul de inf. nr. 50 staționat în Brașov, s'a cununat cu dșoara Maria Coșariu în Alba-Inlia. — Dl Teofil Dragomir și dșoara Veturia Buzilla ș-au serbat cununia la 29 iunie n. în Rece-Cristur. — Dl Samson Lugosan, învățător la școala gr. or. din Sudriaș, s'a logodit cu dșoara Fevronia Treica în Cliciova. — Dl Aurel Grana, învățător de stat în Bozovici, s'a fidațat cu dșoara Mărioara Savoian, învățătoare comunală tot acolo.

Starea principelui Ferdinand. Cetim din „Drapelul“: De câteva zile încoace se observă o înrătățire a stării A. S. R. principele Ferdinand. Medicii cred că frigurile intermitente de care suferă A. S., ar fi datorite insalubrității localității în care e așezat palatul de la Cotroceni. Aceste friguri slăbesc mult pe augustul bolnav și împiedică mersul regulat al convalescenței. Se vorbeșce cu insistență că A. S. regală va fi mutat de la Cotroceni, fie la Sinaia, fie la palatul regal din Calea Victoriei. Dacă augustul bolnav va pute suferi o așa de lungă călătorie, Sinaia va fi preferată. O mai îndelungă ședere la Cotroceni e considerată ca primejdioasă.

Conferența Românilor greco-catolici la Cluș s'a ținut în 29 iunie n. luând parte un număr mare de credincioși, preoți și mireni, din toate părțile provinciei mitropolitane de Blaș. Numarul acesta ar fi fost și mai mare, dacă ploile multe n'ar fi intrerupt comunicațiunea pe calea ferată între Oradea-mare și Cluș. Astfel, din cauza aceasta, diecesa Orăđii-mari a fost reprezentată numai prin 2—3 țăși. Conferența a fost deschisă de dl dr. Ioan Mihályi, în numele convocătorilor. Apoi s'a ales președinte dl Alesandru Roman, profesor de limba și literatura română la universitatea din Budapeșta și membru al Academiei Române; vicepreședinți protopopul Vas. Hossu din Tergul-Mureșului, și vicarul dr. Ioan Pop de la Năsăud, precum și 4 notari. Dl Iosif Roman a arătat apoi scopul consfătuirii prealabile din 18 maiu. S'a ales o comisiune de 21 care a discutat chestiunea și după miazădi, prin raportorul dl Iosif Roman a prezentat un proiect de conclud care a fost votat unanim. În urma acestuia, conferența a declarat că stă firm pe bazele de dezvoltare ale dreptului istoric al bisericii române unite și ține neclintit la independența, caracterul ei național român și instituțiunile sale resăritene. În urmă a enunțat, că credincioșii acestei biserici nu pot luă parte la lucrările unui congres autonomie comun cu biserica catolică de ritul latin și de odată a protestât în potriiva încercărilor de-a fi contopită în vr'un organism străin de dreptul seu public, insistând și cu aceasta ocaziune ca și provinciei bisericii unite române să i se asigure o organizare autonomie proprie și independentă de ori ce alt organism autonomie din patrie. În sfârșit s'a decis să se exprime aderență: la scaunul apostolic al Romei, la Maj. Sa împăratul și regele, precum și arhierieilor.

Școala civilă română de foto din Beins. Primăram Programa școalei civile gr. cat. de fete împreună cu internat din Beins a diecesei gr. cat. de Oradea-mare, pe anul școlar 1896—97, redactată de Vas. Stefanica, directorul școalei; iar partea privitoare la internat redactată de superioritatea internatului. Programa se deschide cu o luare a trei profesoare, Marta Fabian, intitulată „Despre feriile școlastice“. Apoi

urmează istoricul deschiderii și inaugurării institutului. Corpul didactic al școlii se compune din 8 persoane. Numerul elevilor în clasa primă 18, (18 gr. c. și 4 gr. or.); în a doua 14, (10 gr. c. și 4 gr. or.) toate române. În internat au fost 22 de eleve, toate gr. catolice. În internat elevele se primesc, parte gratuit, parte cu 150 fl. pe un an, ori cu jumătate. În anul viitor se va deschide clasa a treia și a patra a școlii civile. Înscrierile se fac la 6—9 septembrie n.

Advocați noi. *Dr. dr. Aurel Lazar*, fiul dlui Teodor Lazar, avocat și fișe consistorial gr. or. din Oradea-mare, a făcut la 25—30 iunie în Budapesta cenzura de avocat cu succes strălucit. — *Dr. dr. Ioan Popovici* din Făget a făcut tot la Budapesta în 18 iunie cenzura de avocat. — *Dr. dr. George Miclea* și-a deschis cancelăria advocațională în Alibunar.

Actori maghiari în România. Alăm din „Gazeta Transilvaniei”, că zilele aceste a trecut prin Brașov în România o trupă de 16 actori maghiari, cari au să dea acolo reprezentații. Actorii aceștia au trecut granița fără nici o greutate și acolo de sigur nu li se va pune nici o pedecă în ceea ce privește reprezentațiile lor. Cu totul altfel sânt tratați la noi bieții actori români, cari erau să vină aici din România. Ba de câțiva ani nici nu li se dă voia să joace dincoace de Carpați.

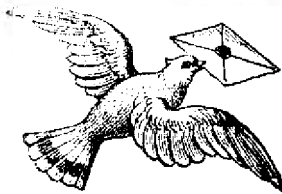
Farmacii noi. Dni Corneliu Botoș și Augustin Sabo, terminând cursul de farmacie la universitatea din Budapesta și făcând examenul prescriis, au obținut diplome de farmaciști.

Doctor nou. *Dr. Nestor Simon*, secretar al fondurilor grănițereșii năsăudene, la 26 iunie n. a fost promovat la universitatea din Cluș la gradul de doctor în drept.

Petreckeri de vară. *La V. Santioana* se va aranja la 18 iulie o petrecere de vară în folosul bisericii gr. c. de acolo. — *La Felfalau* curatoratul bisericesc gr. c. va da la 11 iulie, după sfințirea bisericii, o petrecere cu dans.

Femei cu pantaloni. Marea catastrofă din Paris își are și ea partea ei comică. Dna Astié de Valsayra a înaintat o petiție către camera deputaților din Paris cerând să se permită și femeilor de a purta pantaloni, ceea ce până acum le-a fost interzis. Numita dnă își motivează cererea zicând că pricina pentru care atâtea femei au căzut jertfa catastrofei din Paris, este că ele fiind îmbrăcate cu rochi, n'au putut așa ușor să se refugieze dinaintea focului. Bărbații înse, având pantaloni, s'au putut mai ușor mișcă.

Poșta redacției.

Dni H. G. Lecca. Ve mulțumim pentru surprinderea plăcută ce ne-ați făcut. Ne bucuram mult, că ați devenit unul din cei mai sânguincioși colaboratori ai noștri.

Dni I. Nenitescu. Amabilitatea ne-a încântat. Acus cetitorii noștri vor avea plăcerea să citească frumosul fragment.

Ion. Poesiile au soist. Le vom face loc îndată-ce vom dispune de mai mult spațiu.

Coroesci. S'ar fi publicat de mult, decumva n'ar fi fost atât de lungă. Foia și-se va trimite regulat.

Budapesta. Aceea n'a fost greșeala de tipar, ci de condei, căci în manuscris e lămurit „G” și nu „E”.

Dni E. T. in O. Numerul cerut vi s'a trimis. Credem că de atuncia l-ați și primit.

Cătră onor. public român.

Cu numărul viitor, 26, semestrul ianuarie-iunie și treiluniul april-iunie se vor încheia.

Resfoind numerele din acest interval, cetitorii noștri se pot convinge, că nivelul literar al „Familiei” se înalță din ce în ce mai sus. Afară de vechii noștri colaboratori, în timpul din urmă ne-au dat spriginul mai mulți scriitori de frunte și tineri cu talent.

Ceea ce privește ilustrațiunile, încă putem constata un progres; am publicat în timpul acesta mai multe portrete și ilustrațiuni reușite, decât mai demult anul întreg.

Vom stăruii ca îmbunătățirea aceasta să meargă înainte tot crescând.

Mulțumind dar pentru căldurosul sprigin al onorab. nostru public, îl cerem și pentru viitor.

Ne rugăm înse ca abonamentele să se răspundă regulat înainte; iar cei ce sânt datori pentru trecut, binevoiască a-și refui datoria, să nu fim siliți a suspenda trimiterea foii.

Redacția și administrația „Familiei”.

Călindarul săptămânei.

Dumineca a 3-după Rosalii. Ev. dela Mateiu, c. 6. gl. 2, a. iuv. 3.				
Ziua sept.	Călindarul vechiu	Călind. nou	Sorele	
Duminecă 22	Mart. Eusebiu	4 Ulrich	3 30	8 7
Luni 23	Mart. Agripina	5 Sarolta	3 31	8 7
Marți 24	(f) Nasc. St. Ioan pot.	6 Isaia	3 32	8 6
Mercuri 25	Cuv. Fevrona	7 Willibald	3 33	8 6
Joi 26	Cuv. David	8 Chilian	3 34	8 5
Vineri 27	Cuv. Samson	9 Cirilus	3 35	8 4
Sămbătă 28	SS. Ciril și Ioan	10 Amalia	3 36	8 4

Proprietar, redactor răspunzător și editor:
IOSIF VULCAN. (STRADA ÁLDÁS NR. 296 b.)

Băile Herculane (Mehadia.)

(Herkulesfürdő, Ungaria.)

Stațiune de cale ferată, poștă și telegraf.

Renumite terme sulfuroase și sarate,
cu temperatură terestră de 55° C.

Începutul sezonului la 1 mai.

Loc de cură climatică. — Gimnastică suedeză și masagiu. — Băi electrice. — Hidroterapie. — Rendezvous internațional. — Situațiune admirabilă în valea romantică a Cernei. — Promenade și locuri de excursiune. — Climă favorabilă. — Situațiune scutită de vânt. — Aer ozonic și liber de praf. — Palaturi de băi, oteluri splendide. — Salon de cură. — Lumațiune electrică. — Muzică proprie. — Orfeu (Teatru Variété.)

Medici români.

Consultațiuni în toate limbile europene.

Încățiune cu trenul Expres și Orient-Expres; de la Orșova cu năile dunărene.

Bilete cu prețuri reduse. Frecvența în anul 1896:
peste 10.000.